

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๘/๒๕๕๖

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ม. ๒๖/๒๕๓๕ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลอาญาโดยสำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำโต้แย้งของนางรัตนภรณ์ ชมภูเลิศ ผู้คัดค้านที่ ๑ และนายสมใจ อนุจารวัฒน์ และนางสาวกันยรัตน์ อนุจารวัฒน์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายเทียม อนุจารวัฒน์ ผู้คัดค้านที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ม. ๒๖/๒๕๓๕ ซึ่งเป็นผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ข้อเท็จจริง สรุปว่า เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ เจ้าพนักงานกองปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ได้ทำการจับกุม ผู้ร้องที่ ๑ กับพวกรวม ๔ คน พร้อมเงินสดของกลางและของกลางอื่นๆ อีกหลายรายการในข้อหาสมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมทแอมเฟตามีน ซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ส่งพนักงานสอบสวน กองบังคับการสอบสวน กองบัญชาการปราบปรามยาเสพติด ทำการสอบสวนระหว่างสอบสวน เลขอาชญา ป.ป.ส. ได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ๙ มาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๑ มีคำสั่งมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแทน ให้ทำการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ และให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ ไร่ชั่วคราว รวมทั้งทรัพย์สินอื่น เงินฝากและดอกเบี้ยในบัญชีธนาคารต่างๆ จำนวน ๓ รายการด้วย และแจ้งให้ผู้ร้องที่ ๑ พิสูจน์การได้มาซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า ผู้ร้องที่ ๑ ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า เงินฝากธนาคารดังกล่าวไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือได้รับมาโดยสุจริตมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ

ปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯ มาตรา ๑๖ (๓) จึงวินิจฉัยว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และมีคำสั่งให้อายัดทั้งหมด ต่อมาพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (กองคดียาเสพติดกรุงเทพเหนือ ๑) ได้ยื่นฟ้องผู้ร้องที่ ๑ กับพวก เป็นจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ในฐานะความผิด สมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต่อศาลอาญา เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๕๓๕/๒๕๓๕ และยื่นคำร้องขอให้ศาลอาญามีคำสั่งริบทรัพย์สินทั้ง ๗ รายการดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ เป็นคดีหมายเลขดำที่ ม. ๒๖/๒๕๓๕ ต่อมาพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ เพิ่มเติม และของนายเทียม อนุจารวัฒน์ สามีผู้ร้องที่ ๑ ต่อศาลอาญา รวม ๕๖ รายการ เนื่องจากตรวจสอบแล้ว น่าเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ร้องที่ ๑ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยแล้ว โดยให้ยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราว

ผู้ร้องที่ ๑ และนายสมใจ อนุจารวัฒน์ นางสาวกันยารัตน์ อนุจารวัฒน์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายเทียม อนุจารวัฒน์ ผู้ถึงแก่กรรม ผู้ร้องที่ ๒ ได้ยื่นคำคัดค้านคำร้องขอริบทรัพย์สินในคดีดังกล่าว สรุปว่า ผู้ร้องที่ ๑ ไม่ได้กระทำความผิด คำสั่งให้ยึดทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ทั้งการยื่นคำร้องขอริบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ และคำร้องขอริบทรัพย์สินเพิ่มเติมของผู้ร้องที่ ๑ และของนายเทียม อนุจารวัฒน์ สามีผู้ร้องที่ ๑ ซึ่งถึงแก่กรรมไปแล้ว เป็นการยื่นภายหลังที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้บังคับแล้ว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ นายเทียม ฯ ผู้ถึงแก่กรรม ซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามคำร้อง ไม่เคยเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เคยแจ้งให้นายเทียม ฯ แสดงพยานหลักฐานการได้มาซึ่งทรัพย์สินก่อนที่นายเทียม จะถึงแก่กรรม การใช้อำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ขอให้ศาลยกคำร้อง และคืนเงินของกลาง

ศาลอาญาจึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งข้อโต้แย้งดังกล่าว ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ฯ

พิจารณาคำร้อง ประกอบเอกสารแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พิเคราะห์แล้ว เห็นควรวินิจฉัยในเบื้องต้นก่อนว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการ เพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” ส่วนพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง นั้น ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น ฯ” มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ตกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่” และมาตรา ๓๑ บัญญัติว่า “ทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งให้ริบตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ ให้ตกเป็นของกองทุน” ดังนั้น ในส่วนของมาตรา ๓๑ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของมาตราดังกล่าว แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด ฯ แล้วจะเห็นว่า เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับภายหลังจากที่ศาลได้มีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ แล้ว โดยให้ทรัพย์สินที่ศาลสั่งริบแล้วนั้น ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะนำมาใช้บังคับแก่คดีอันคู่ความอาจโต้แย้งได้ว่าบทบัญญัติมาตรา ๓๑ ดังกล่าวนั้น ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งรัฐธรรมนูญ เป็นอันใช้บังคับไม่ได้หรือไม่ กรณีจึงไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญจะรับพิจารณาวินิจฉัยได้ ให้ยกคำร้อง

สำหรับประเด็นที่ว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยไว้แล้วว่า บทบัญญัติมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ แต่อย่างไรก็ตาม คำวินิจฉัยที่ ๒๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ของศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ